

ଖୁତବା ଜୁମା ୦୧ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୯ର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ- ମସଜିଦ୍ ବୟତୁଲ୍ ପୁତୁହ୍,ମର୍ତନ୍ ଲଣ୍ଡନ

**ଆଁହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତଥା ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ସଂପନ୍ନ ବଦରୀ ସାହାବି ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ବିନ୍
ଉତବା ର.ଅଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ, ହୃଦୟଦ୍ରାବୀ ତଥା ମନୁଷ୍ଟକର ଚର୍ଚ୍ଚା ।**

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଏବଂ ସୁରେ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି ପରେ ହୁଜ୍ଜର ଅନଖର୍ ଅଲ୍ଲେହୁଲ୍ଲାହୁ ତାଆଲା ବିନସ୍ରେହିଲ୍ ଅଜ୍ଜିଜ୍ କହିଲେ : ଆଜି ଯେଉଁ ସାହାବିଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେବ ତାଙ୍କ ନାମ ହେଲା ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ବିନ୍ ଉତବା ର.ଅ । ସେ ଦୀର୍ଘ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏବଂ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ରୂପର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ଆଁହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ଦାରେ ଅରକମ୍ ଠାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ତତ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଘଟଣାବଳୀର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ହଜରତ୍ ମିର୍ଜା ବଶୀର୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ୍ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ବିନ୍ ଅତବା ବନି ଉମଇୟା ସଂପ୍ରଦାୟଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଉତବା ବିନ୍ ରବିୟାହ୍ ଥିଲା । ସେ କୁରେଶର ଅଧିପତି ଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅ ହବଶୀ ଆଡ଼କୁ ଦୁଇଥର ପ୍ରାବସ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ହଜରତ୍ ସହଲା ବିନତ୍ ସହଲ୍ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରବାସ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସୀମା ଲଂଘି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ କୁରେଶ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିଜର ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାରେ ସୀମାରେ ଚପି ଯାଇଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଆଁହଜରତ୍ ସ.ଅ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ସେମାନେ ହବଶୀ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାସ କରି ଯାଆନ୍ତୁ ଏବଂ ହୁଜ୍ଜର୍ ସ.ଅ କହିଲେ ଯେ, ହବଶୀର ରାଜା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟପ୍ରିୟ ତଥା ନୀତିନିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଶାସନରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ବର୍ବରତାର ସୀମା ଲଂଘିଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜ୍ଜର୍ ସ.ଅ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହବଶୀ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାସ କରିବା ସମ୍ଭବ ସେମାନେ ହବଶୀ ଦେଶକୁ ପ୍ରାବସ କରିଯାଆନ୍ତୁ । ସୁତରାଂ ଆଁହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ନବଝି ମାସ ୫ ତାରିଖରେ ଯେଉଁ ୧୧ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ୪ ଜଣ ମହିଳାମାନ ହବଶୀ ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାସ କଲେ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ବିନ୍ ଉତବା ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଯାହାଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଅଛି । ଯେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ଆଡ଼କୁ ଯାତ୍ରା କରି ଶୁଏବା ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଯାହାକି ତକ୍ୱାଳାନ ଆରବବାସୀଙ୍କର ବନ୍ଦର ଥିଲା । ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ସେହି ପ୍ରବାସକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ଜାହାଜ ମିଳିଗଲା ଯାହାକି ହବଶୀ ଅଭିମୁଖେ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ସୁତରାଂ ଏହି ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ସେହି ଜାହାଜରେ ଆରୋହଣ ହୋଇଗଲେ । ହବଶୀ ଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସେହି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତିର ଜୀବନଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନାମ ଜପ କରି ଏହି ଅତ୍ୟାଚାରରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ । କିନ୍ତୁ କେତେକ ଐତିହାସିକ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କୁ ହବଶୀ ଯିବାକୁ ବେଶୀ ଦିନ ବିତି ନଥିଲାକି ସେହି ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ମିଥ୍ୟା ଖବର ମିଳିଲା ଯେ, ସମସ୍ତ କୁରେଶମାନେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ମକ୍କାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତି ଫେରିଆସିଛି । ଏହି ମିଥ୍ୟା ଖବରର ପ୍ରଚାର ଫଳରେ ଅନେକ ପ୍ରବାସକାରୀ କିଛି ଚିନ୍ତା ନକରି ମକ୍କାକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେହି ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ମକ୍କା ଠାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଘଟଣାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ । ଯାହାଫଳରେ କି କେତେକ ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ତ' ଲୁଚିଲୁଚି ଓ ଆଉ କେତେକ ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ କୌଣସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କୁରେଶମାନଙ୍କ ଛତ୍ରଛାୟା ଆଳରେ ମକ୍କାକୁ ଆସିଗଲେ ଏବଂ ଆଉ କେତେକ ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ହବଶୀ ଫେରିଗଲେ । ସେ ଯାହାହେଉ ଅଲ୍ଲାହ୍ ତାଲା ହିଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ, ସର୍ବଜ୍ଞ । ସେ ଯାହାହେଉ ନା କାହିଁକି ଯଦି ସେହି ହବଶୀକୁ ପ୍ରବାସ କରିଥିବା ପ୍ରବାସକାରୀମାନେ ମକ୍କାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ବି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ପୁନର୍ବାର ହବଶୀକୁ ଫେରିଯାଇଥିଲେ । କୁରେଶମାନେ ଦିନକୁ ଦିନ ନିଜର ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅତ୍ୟାଚାରରେ ସୀମା ଲଂଘି ଚାଲିଥିଲେ । ସେହି

କାରଣରୁ ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ ଅନ୍ୟ ମୁସଲମାନମାନେ ମଧ୍ୟ ଲୁଚିଲୁଚି ପ୍ରବାସ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଧୀରେଧୀରେ ମଙ୍କାରୁ ବାହାରିଗଲେ । ସୁତରାଂ ଏହି ପ୍ରବାସ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏପରି ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେ, ପରିଶେଷରେ ସେହି ପ୍ରବାସକାରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିଯାଇଥିଲା । ଯହିଁରେ ୧୮ ଜଣ ମହିଳା ଥିଲେ ଏବଂ ମଙ୍କାରେ ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ନିକଟରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ମୁସଲମାନ ରହିଯାଇଥିଲେ । ସେହି ପ୍ରବାସକୁ କେତେକ ଐତିହାସିକ ହିଜରତେ ହବଶା ସାନିୟା (ହିତୀୟା) ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଆସାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଯେତେବେଳେ ମଦିନା ଆଡ଼କୁ ପ୍ରବାସ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅ ଏବଂ ହଜରତ୍ ସାଲିମ୍ ଯିଏ ହୁଜ୍ଜେଫାଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନ ହୋଇଥିବା ଦାସ ଥିଲେ । ଉଭୟେ ମଦିନାକୁ ପ୍ରବାସ କଲେ । ଉଭୟେ ସାହାବି ହଜରତ୍ ଉକାଦ୍ ବିନ୍ ବଶରଙ୍କ ଘରେ ଆତିଥ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ଏବଂ ହଜରତ୍ ଉକାଦ୍ ବିନ୍ ବଶରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୈତ୍ରିକ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ଓ ହଜରତ୍ ଅବୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ହଜଶ୍ ର.ଅ ମଧ୍ୟ ସରିୟାହ୍ (କ୍ଷୁଦ୍ର ଯୁଦ୍ଧ)ରେ ଶାମିଲ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ସରିୟାହ୍ ଯାହାକି ଅବୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ହଜଶ୍ଙ୍କର ଥିଲା ତାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଏହିପରି ଅଟେ ଯେ, ମଙ୍କାର ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ଜ୍ ବିନ୍ ଜାବିର୍ ବିନ୍ ଫହରି କୁରୈଶର ଏକ ସୈନ୍ୟଦଳ ସହିତ ବୀରତ୍ ଓ ଚତୁରତାର ସହିତ ମଦିନାର ଚାରଣଭୂମି ଉପରେ ଯାହାକି ସହର ଠାରୁ ମାତ୍ର ତିନି ମାଇଲ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ହଠାତ୍ ଆକ୍ରମଣ କଲା ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଓଟ ପଶୁ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ନେଇଗଲା । ଯେତେବେଳେ ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଏହି ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ସେତେବେଳେ ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅ ଶୀଘ୍ର ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ହାରିସାଙ୍କୁ ଅମିର୍ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କ ଏକ ଦଳକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ସଫଝାନ୍ ନାମକ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାର ପିଛା କଲେ । ସେହି ସଫଝାନ୍ ସ୍ଥଳ ବଦର୍ ନିକଟର୍ତ୍ତୀ ଏକ ସ୍ଥାନ ଅଟେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଛା କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଜୀବିତ ଖସି ପଳାଇଲା । ଏହି ଯୁଦ୍ଧକୁ ବଦରୁଲ୍ ଉଲା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । କର୍ଜ୍ ବିନ୍ ଜାବିରର ଏହି ଆକ୍ରମଣ କେବଳ ଏକ ସାଧାରଣ ଓ ଗାଉଁଲି ଶୈଳୀର ବୀଭସ୍ତ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ନଥିଲା । ବରଂ ତାହା କୁରୈଶମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଏପରି ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଥିଲା ଏବଂ କର୍ଜ୍ ବିନ୍ ଜାବିରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଶେଷକରି ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ହୁଶିୟାର୍ ଦେଖି ସେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଓଟ ଚୋରି କରି ଖସି ପଳାଇଗଲା । ସୁତରାଂ ଏଥୁରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତିତ ହୁଏ ଯେ, ମଙ୍କାର କୁରୈଶମାନେ ଏହା ସ୍ଥିର କରିସାରିଥିଲେ ଯେ, ମଦିନାରେ ଚଢ଼ଉ କରି କରି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଧ୍ଵସ୍ତ ବିଧ୍ଵସ୍ତ କରିଦିଆଯାଉ । କର୍ଜ୍ ବିନ୍ ଜାବିରର ହଠାତ୍ ଆକ୍ରମଣ କରିବାଟା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ଏକ କୋକୁଆ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇଥିଲା । କାରଣ ମଙ୍କାର ଅଧିପତିମାନଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଚେତାବନୀଟି ଥିଲା ଯେ, ଆମେମାନେ ମଦିନାରେ ମଧ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଧ୍ଵସ୍ତବିଧ୍ଵସ୍ତ କରିପକାଇବୁ । ଏହି କାରଣରୁ ମୁସଲମାନମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଭୟଙ୍କର ବିପଦକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅ ଏହା ସ୍ଥିର କଲେ ଯେ, କୁରୈଶମାନଙ୍କର ଗତିବିଧି ଉପରେ ନିକଟତର ହୋଇ ତୀକ୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସୁତରାଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ହୁଜ୍ଜୁର୍ ସ.ଅ ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କ ଆଠ ଜଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଦଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ଏବଂ ସାବଧାନ ନୀତିପୂର୍ବକ ସେହି ଦଳରେ ଏପରି ଲୋକଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ କୁରୈଶ ସଂପ୍ରଦାୟଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । କାରଣ କୁରୈଶମାନଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ରଣନୀତି ଓ ଗତିବିଧି ସଂପର୍କରେ ସମ୍ପାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ସହଜ ହେଉ ଏବଂ ସେହି ଦଳର ନେତୃତ୍ଵ ଓ ଦାୟୀତ୍ଵଭାର ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅ ନିଜର ପିଉସୀ ପୁତ୍ର ଭାଇଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦଳରେ ହୁଜ୍ଜେଫା ବିନ୍ ଉତବା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ ।

ମଦିନାରୁ ଦୁଇ ଦିନର ଯାତ୍ରା କରିବା ପରେ ଆହୁକରତ୍ ସ.ଅଙ୍କର ଆଦେଶାନୁକ୍ରମେ ୮ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସଂପ୍ରଦାୟ ମଙ୍କା ଏବଂ ତାଏଫର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥିତ ଖାଦିଏ ନଖଲା ନାମକ ସ୍ଥାନ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲେ । ବାଟରେ ସାଆଦ୍ ବିନ୍ ଅବି ଖଞ୍ଜାସ୍ ଏବଂ ଉତବା ବିନ୍ ଗଜଝାନ ର.ଅଙ୍କର ଓଟ ହଜିଗଲା ଏବଂ ସେମାନେ ସେହି ଓଟର ସନ୍ଧାନ କରୁ କରୁ ନିଜର ସାଥୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସନ୍ଧାନ କରିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ବି ତାଙ୍କର ପତା ମିଳିନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦଳରେ କେବଳ ୬ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ରହିଯାଇଥିଲେ । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ସଂପ୍ରଦାୟ ନଖଲା ଠାରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଗ୍ନ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ରହସ୍ୟକୁ ଗୁପ୍ତ ରଖିବା ଲାଗି ନିଜ ନିଜର କେଶ ମୁଣ୍ଡନ କଲେ । କାରଣ ପଥରେ ଯାଅ ଆସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଏହା ଅନୁଭୂତ ହେଉ ଯେ, ଏହି ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଉମରା କରିବା

ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଅଧିକ ସମୟ ହୋଇ ନଥିଲା କି ହଠାତ୍ ସେଠାରେ କୁରେଶର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ରଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟ ଆସିଗଲା । ଯାହାକି ତାଏତରୁ ମଙ୍କା ଅଭିମୁଖେ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଉଭୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଗଲା ଯେ, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମୁସଲମାନ ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ ଉକ୍ତ କୁଫ୍ଫାରମାନେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ । ମୁସଲମାନମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ଆଲୋଚନା କଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ? କାରଣ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅ ତ' ଏହି ୮ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଦଳକୁ ଗୁପ୍ତ ସୂଚନା ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ କୁରେଶମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥିଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ସ୍ଵତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଏହି ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତ' କୁରେଶର ଏହି ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ ମୁସଲମାନ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଦେଖି ନେଇଛନ୍ତି । ତେବେ ଏହି ବାଉଁଶ ପ୍ରେରଣର ରହସ୍ୟଟି ମଧ୍ୟ ଆଉ ଲୁଚାଯିବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ପରିସ୍ଥିତି ଏମତି ଥିଲା ଯେ, କେତେକ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଏହା ମନେ ହେଉଥିଲା ଯେ, ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ମାସଟି ପବିତ୍ର ଓ ଯୁଦ୍ଧ ନିଷିଦ୍ଧ ଅଟେ ଏବଂ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟଟି ଜାରି ରହିଛି ଯହିଁରେ ଆରବବାସୀଙ୍କ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥାନୁଯାୟୀ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ବର୍ଜନୀୟ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ନଖିଲାର ଖାଦି ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ହରମ୍ ଅଞ୍ଚଳର ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଏହି ୬ ଜଣ ମୁସଲମାନମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ଯେ, ସେହି ଗୋଷ୍ଠୀ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି କୁଫ୍ଫାର ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ବନ୍ଦୀ କରିଦିଆଯାଉ ନଚେତ୍ ମାରିଦିଆଯାଉ । ସୁତରାଂ ମୁସଲମାନମାନେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ନାମ ନେଇ କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଦେଲେ । ଯାହାଫଳରେ କୁଫ୍ଫାରର ଜନୈକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅମ୍ନା ବିନ୍ ଅଲ୍-ହଜ୍ରତ୍ ନିହତ ହେଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ୨ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବନ୍ଦୀ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଖସି ପଳାଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ତାକୁ ଧରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହିପରିଭାବେ ଏହି ମୁସଲମାନ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଯେଉଁ ଯୋଜନାଟି ଥିଲା ଯେ, କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରିଦିଆଯାଉ ନଚେତ୍ ନିହତ କରିଦିଆଯାଉ ସଫଳ ହେବା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଗଲା । ଏହାପରେ ମୁସଲମାନମାନେ କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କର ଜିନିଷପତ୍ର ଉପରେ ଅଧିକାର କଲେ ଏବଂ କୁରେଶ ଗୋଷ୍ଠୀର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବିତ ଖସି ପଳାଇଥିଲା ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଯେ, ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ସଂପର୍କିତ ଖବର ଶୀଘ୍ର ମଙ୍କା ପହଞ୍ଚିଯିବ । ସେହି କାରଣରୁ ଅଲ୍ଲାଃ ବିନ ହଜ୍ରତ୍ ର.ଅ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସାଥୀମାନେ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ନେଇ ସେଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଏହା ଜ୍ଞାତ ହେଲା ଯେ, ସାହାବାମାନେ କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର୍ ସ.ଅ ବହୁତ କ୍ଷୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯେ, ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ପବିତ୍ର ମାସରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ହୁଜୁର୍ ସ.ଅ ମାଲେ ଗନିମତ୍ ନେବାକୁ ମନା କରିଦେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ମୁଁ ଏହି ମାଲେ ଗନିମତରୁ କିଛି ବି ନେବି ନାହିଁ । ଏହା ଶୁଣି ଅଲ୍ଲାଃ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସାଥୀମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲଜିତ ଓ ଅନୁତପ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଏହା ମନେକଲେ ଯେ, ଆତ୍ମେମାନେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏବଂ ତାଙ୍କର ରସୁଲଙ୍କର ଅବମାନନା ଓ ଅବଜ୍ଞା କରିଥିବାରୁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ମୁଲୋପାତନ ତଥା ବିନାଶ ହେବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ କୁରେଶମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପଦ୍ରବ ତଥା ଅପପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଯେ, ମୁସଲମାନମାନେ ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ପବିତ୍ର ମାସର ପବିତ୍ରତାକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ତଥା ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରିଛନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ କୁରାଆନ କରିମରେ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଐଶୀବାଣୀ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଯାହାଫଳରେ କି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମିଳିଲା ।

ସୁତରାଂ ଇତିହାସରୁ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ଯେ, କୁରେଶମାନେ ନିଜର କୁମନ୍ତ୍ରଶାମୁକକ ଯୋଜନା ଓ ରକ୍ତାକ୍ତ ଯୋଜନାକୁ ନିରନ୍ତର ରୂପେ ଏହି ପବିତ୍ର ମାସରେ ମଧ୍ୟ ଜାରି ରଖୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଉତ୍ତରରୁ ଯାହାକି ଅଲ୍ଲାଃତାଲା କୁରାଆନ କରିମରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ଓ ସାହୁନା ମିଳିବାର ହିଁ ଥିଲା । ସୁତରାଂ କୁରେଶମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆୟତ ପ୍ରତି ନମନୀୟତା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ମୁସଲମାନମାନେ ଯେଉଁ ୨ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରିଥିଲେ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅ କୁଫ୍ଫାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦିୟତ (ବନ୍ଦୀକୁ ମୁକୁଳାଇବା ପାଇଁ କିଛି ଅର୍ଥରାଶି ଦିଆଯାଏ) ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଦୁଇ କୈଦୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମଦିନାରେ ବସବାସ କରିବା ଅବଧିରେ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ତଥା ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ଇସଲମୀୟ ଶିକ୍ଷାର ତା' ଉପରେ ଏତେ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଲା ଯେ, ସେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଫେରିବାକୁ ମନା କରିଦେଲା ଏବଂ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ପବିତ୍ର ହସ୍ତରେ ବୈଅତ୍ କରି ମୁସଲମାନ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ଆଁହଜ୍ରତ୍ ଓ ସାହାବମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ବେଏରେ ମାଉନା ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ନାମ ହକମ୍

ବିନ କୈସାନ୍ ଥିଲା । ହୁଜୁର୍ ଅନଖର୍ ଅ.ବ.ଅ କହିଲେ : ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଏହା ଉଲ୍ଲିଖିତ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ଯେ, ବଦର୍ ଯୁଦ୍ଧ ଦିନ ସେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଆଗକୁ ବଢିଲେ । କାରଣ ତାଙ୍କର ପିତା ମୁସଲମାନ ନଥିଲେ, ସେ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ତେଣୁ ନବୀ କରିମ୍ ସ.ଅ ହଜରତ୍ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ହୁଜ୍ଜେଫାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ନିଜ ବାପାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ! ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କର ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧ କରିବ । ସୁତରାଂ ହୁଜ୍ଜେଫାଙ୍କର ପିତା, ଦାଦା ଏବଂ ଭାଇ ଓ ପୁତୁରା ସମସ୍ତେ ନିହତ ହେଲେ । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହାସିକତାର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଉପରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଯେଉଁ ବିଜୟ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଆହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବହୁପୂର୍ବେ ନିୟତକୃତ କରିଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଆହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କୁ ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଏହି ଘଟଣା ସଂପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ରିଖାୟତରେ ଏହିପରି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେ, ଇବନେ ଅବ୍‌ବାସ୍ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ବଦର୍ ଯୁଦ୍ଧ ଦିନ ଆହଜରତ୍ ସ.ଅ କହିଲେ ଯେ, ଯଦି ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅବ୍‌ବାସ୍ ସହିତ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୁଏ ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ତାହାକୁ ବନ୍ଧ ନକରୁ ! କାରଣ ସେମାନେ ବାଧ୍ୟବାଧକତା ଯୋଗୁଁ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ତେଣୁ ତୁମେମାନେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା ବା ବନ୍ଧ କରିବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଯେତେବେଳେ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅ ଆହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କର ଏହି କଥା ଶୁଣିଲେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅ କହିଲେ ଯେ, ଆମ୍ଭେମାନେ ନିଜର ପିତା, ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ପରିଜନମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧ କରିବୁ ହେଲେ ଅବ୍‌ବାସ୍‌ଙ୍କୁ ବନ୍ଧ କରିବୁ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଜୀବିତ ଛାଡ଼ି ଦେବୁ । ଏ କ'ଣ ହେଲା (ଅର୍ଥାତ୍ ଏ କି ନ୍ୟାୟ) ? ମୁଁ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଶପଥ କରି କହୁଛି ଯେ, ଯଦି ସେ ମୋ ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିବେ ତେବେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ତାଙ୍କ ଉପରକୁ ଖଡ଼ଗ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବି ଓ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧ କରିବି । ସୁତରାଂ ଯେତେବେଳେ ଏହି କଥାଟି ଆହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର ହେଲା ସେତେବେଳେ ହୁଜୁର୍ ସ.ଅ ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କୁ କହିଲେ ଯା ଅବା ହଫସ୍ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲଙ୍କ ଚତା ଉପରକୁ ଖଡ଼ଗ ଢାରା ଆକ୍ରମଣ କରାଯିବ ! ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର.ଅ କହିଲେ ହେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ! ମୋତେ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ, ମୁଁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କର ଖଡ଼ଗ ସାହାଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵକ୍ଷତ୍ରୁତ କରିବି । ମୁଁ ଈଶ୍ଵରଙ୍କର ସପଥ କରି କହୁଛି ତାଙ୍କ ଠାରେ ବୈମନସ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି । ଆହଜରତ୍ ହଜରତ୍ ଉମର୍ ର.ଅଙ୍କୁ ଏପରି କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଲେ । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା କହୁଥିଲେ ଯେ, ମୁଁ ସେଦିନ ଏପରି କଥା କହିଥିବାରୁ ଏହାର କୁପରିଣତିରୁ ଆଉ ଶାନ୍ତିର ସହିତ ରହିପାରି ନଥାଆନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ମୋର ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ମୋତେ ଏହି କୁପରିଣତିରୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ହଜରତ୍ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କୁ ଯମାମା ଯୁଦ୍ଧ ଦିନ ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ହଜରତ୍ ଆଏଶା ର.ଅ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ଯେ, ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ସହିତ ସମକକ୍ଷକାରୀଙ୍କୁ, ନିହତ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ଏକ ଗର୍ଭରେ ଫୋପାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ତେଣୁ ସାହାବାମାନେ ସେହି ନିହତ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେହି ଗର୍ଭ ମଧ୍ୟକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲେ । ତେବେ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରୁ ଅସନ୍ତୋଷର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ହେଉଥିଲା । କାରଣ ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ଗର୍ଭ ମଧ୍ୟକୁ ଫିଙ୍ଗା ଯାଉଥିଲା । ହୁଜୁର୍ ସ.ଅ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, ହେ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ! ଈଶ୍ଵରଙ୍କର ଶପଥ କରି କହୁଛି ଯେ, ମୋତେ ଏପରି ପ୍ରତିତ ହେଉଛି ଯେ, ଯେପରି ତୁମେ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପରି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବାର ଦେଖି ତୁମକୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅ କହିଲେ ଯେ, ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ୍ ! ମୁଁ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଶପଥକରି କହୁଛି ଯେ, ମୋତେ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ମୋର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଓ ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ପିତା ଜଣେ ନମ୍ର ସ୍ଵଭାବି, ସଜୋଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ସଠିକ୍ ମତପ୍ରଦାନକରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ହେଲେ ତାଙ୍କ ଠାରେ କୌଣସି ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ଏବଂ ମୁଁ ଏହା ଚାହୁଁଥିଲି ଯେ, ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ମୋ ପିତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଇସଲାମ୍ ଆଡ଼କୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲି ଯେ, ଏପରି ହେବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମୋତେ କେବଳ ଏହି କଥାଟି ବ୍ୟଥିତ କରିଛି ତାହାର (ମୋ ବାପାର) ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଲା ଯାହାକି ପୂର୍ବରୁ ନିୟତକୃତ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ ସ.ଅ ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପୁଣ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ହଜରତ୍ ଅବୁ ହୁଜ୍ଜେଫା ର.ଅଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆହଜରତ୍ ସ.ଅଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ ହୋଇଥିଲା । ହଜରତ୍ ଅବୁବକ୍ତର ର.ଅଙ୍କ ଖୁଲାଫତ୍ ଶାସନ କାଳରେ ଯମାମା ଯୁଦ୍ଧରେ ୫୩ କିମ୍ବା ୫୪ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ ବୀରଗତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ହୁଜୁର୍ ଅନୱର କହିଲେ : ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଆମ ଜମାଅତର ଜଣେ ନୈଷ୍ଠିକ ବୟସ୍କ ସେବକ ପ୍ରଫେସର ସଭଦ୍ ଅହମଦ୍ ସାହେବ ଦେହଲଞ୍ଜିଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବି । ଯାହାଙ୍କର କିଛି ଦିନ ପୂର୍ବେ ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ୨୧ ଜାନୁୟାରୀରେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ଭାଗ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିଲା । ଇନା ଲିଲ୍ଲାଃହି ଓ ଇନା ଇଲ୍ଲିହି ରାଜେଉନ୍ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ହସନ୍ ଏହସାନ୍ ଦେହଲଞ୍ଜି ଥିଲା ଯେ କି ହଜରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଥିଲେ । ସେହିପରି ତାଙ୍କର ଜେଜେବାପା ହଜରତ୍ ମୋହମୁଦ୍ ହସନ୍ ଖାନ ସାହେବ୍ ଯେ କି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ ପରିଚିତ ଠାରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ହଜରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ହଜରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସ ନିଜର ୩୧୩ ଜଣ ସାହାବାମାନଙ୍କର ସୂଚୀପତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାନ ୩୦୧ ନମ୍ବରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଫେସର ସଭଦ୍ ଅହମଦ୍ ଖାନଙ୍କ ପିତା ହଜରତ୍ ମହମ୍ମଦ୍ ହସନ୍ ଏହସାନ୍ ସାହେବ୍ ଦେହଲଞ୍ଜିଙ୍କୁ ଦଶ ବାର ବର୍ଷ ବୟସରେ କାଦିୟାନ୍ ଯାଇ ହଜରତ୍ ମସିହ୍ ମଉଦ୍ ଅ.ସଙ୍କ ଭବ୍ୟ ନିଦର୍ଶନ ଖୁତବା ଇଲହାମିୟାକୁ ଶୁଣିବାର ଏବଂ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଫେସର ସଭଦ୍ ଖାନ ସାହେବ୍ ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୧୯୪୫ ମସିହାରେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ଓକ୍ସଫ୍ (ଉସର୍ଗ) କରିଥିଲେ । ସେ ଅଲ୍ଲାଗତ୍ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଫାରସୀ ଭାଷାରେ ବି.ଏ ଅନର୍ସ ପାସ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ଚର୍ଚ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ହଜରତ୍ ମୁସଲେହ୍ ମଉଦ୍ ର.ଅ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ଏକ ଖୁତବା ଜୁମାରେ କହିଥିଲେ ଯେ, ମୁଁ ଭାବୁଛି ଯେ, ମାଷ୍ଠର ମହମ୍ମଦ୍ ହସନ୍ ଏହସାନ୍ ସାହେବ ଏପରି ଆଦର୍ଶ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ । ସେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେ ଅନେକ ଦିନ ଓ ଅନେକ କାଳ ଧରି ସ୍ଵୟଂ ଉପାସ ରହି ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ କରାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ୭ ଜଣ ପୁତ୍ରଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୪ ଜଣଙ୍କୁ ଜମାଅତକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଚାରିଜଣ ପୁତ୍ର ଅହୋରାତ୍ର ଜମାଅତେ ଅହମଦିୟାର ଧାର୍ମିକ ସେବା କରୁଛନ୍ତି । ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଉସ୍ ସାନି ର.ଅ ସ୍ଵର୍ଗତ ସଭଦ୍ଙ୍କୁ ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ଘାନୀର ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକାରେ ଧାର୍ମିକ ସେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ପୂର୍ବ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକା ଏବଂ ହଲାଣ୍ଡ ପାଇଁ ଜମାଅତର ଆଠ ଜଣ ପ୍ରଚାରକଙ୍କ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସଂପର୍କରେ ତେହରିକେ ଅହମଦିୟତରେ ତାଙ୍କର ନାମ ସୂଚୀର ସର୍ବାଗ୍ରେ ରହିଛି ।

ପ୍ରଫେସର ସଭଦ୍ ଖାନ ସାହେବଙ୍କ ଦିଲ୍ଲୀର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମାନନୀୟ ଅଲୁଲ୍ ଖିହାବ୍ ଆଦମ୍ ସାହେବ୍ ଘାନୀ ଏବଂ ବି.କେ ଆଡ଼ୋ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ । ୧୯୬୮ ମସିହାରେ ପାକିସ୍ତାନ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପରେ ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଉସ୍ ସାଲିସ୍ ର.ଅ ସମ୍ମାନନୀୟ ପ୍ରୋଫେସର ସଭଦ୍ ଖାନ ସାହେବ ଦେହଲଞ୍ଜିଙ୍କୁ ତାଲିମୁଲ୍ ଇସଲାମ୍ କଲେଜର ଶିକ୍ଷାଭାର ଦାୟୀତ୍ଵ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ହଜରତ୍ ଖଲିଫତୁଲ୍ ମସିହ୍ ଉସ୍ ରାବେ ର.ଅ ସଭଦ୍ ଖାନଙ୍କୁ ଯାମିଆ ଅହମଦିୟାରେ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଇଂଗ୍ରାଜୀ ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସୁପୁତ୍ରୀ ରାଶେଦା ସାହେବା ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ମୋ ପିତାଶ୍ରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନମ୍ର ଓ ନିସ୍ଵାର୍ଥପର ସ୍ଵଭାବ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣୀ ଓ ଜ୍ଞାନବାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ ତହଜ୍ଜୁଦ୍ ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେ ଅତିଥିମାନଙ୍କର ସଠିକ୍ ସକାରକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପୁତୁରା ନଫିସ୍ ଅହମଦ୍ ଯେ କି ଜମାଅତର ଜଣେ ପ୍ରଚାରକ ଅଟନ୍ତି, ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତି ଯେ, ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିନମ୍ର ସ୍ଵଭାବୀ, ସଂଯମୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଗଭୀର ଆସ୍ଥା ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେ ଜଣେ ସରଳ ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଏବଂ ଧାର୍ମିକ ସେବାର ମନୋବୃତ୍ତି ଓ ଉତ୍ସାହ ଆମ ସମସ୍ତ ଖାକିଫିନେ ଜିଦେଗୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ସଦୃଶ ।

ହୁଜୁର୍ ଅନୱର କହିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଯାହା ଅନ୍ୟମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ବାସ୍ତବରେ ତା' ୠୁ ବି ଅଧିକ ସୁଗୁଣର ସେ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଖୁଲାଫତ୍ ସହିତ ଅତୀବ ପ୍ରେମ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ଆଜ୍ଞାବହତାର ସଂପର୍କ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ସ୍ତର ରହିଥିଲା । ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ଓ ବଂଶଧରମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖୁଲାଫତ୍ ସହିତ ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ସୁଦୃଢ଼ ସଂପର୍କ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସ୍ଵର୍ଗପୁରରେ ତାଙ୍କର ସ୍ତରକୁ ଉନ୍ନୀତ କରନ୍ତୁ । (ଆମିନ୍) । ନମାଜ୍ ପରେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ନମାଜ୍ରେ ଜନାଜା ଗାଏବ୍ ପଢ଼େଇବି ।

KHULASA KHUTBA JUMA HUZOOR ANWAR a.b.a

1St February 2019